

Millî Eğitim Bakanlığı Uzaktan Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri Hakkında Öğretmen Görüşlerinin Araştırma Bulgularının Değerlendirilmesi

Kerim Arı

MEB Eğitim Yöneticisi

kerim.ari90@gmail.com, ORCID: 0000-001-9704-6205

Özet

Bu çalışmada, Millî Eğitim Bakanlığı uzaktan hizmet içi eğitim faaliyetleri hakkında öğretmen görüşlerinin araştırma bulguları değerlendirilmiştir. Dünyada değişim ve dönüşüm çok hızlı gerçekleşmektedir. Değişim ve dönüşümün bu deni hızlı gerçekleşmesi eğitimi oldukça önemli hale getirmiştir. Eğitimin de en önemli paydaşlarından bir tanesi öğretmenlerdir. Öğretmenlerin gelişen dünya koşullarına ayak uydurabilmeleri için mesleki gelişimlerine önem vermeleri gerekmektedir. Mesleki gelişim denilince de karşımıza hizmet içi eğitim faaliyetleri çıkmaktadır. Bu araştırmanın araştırma gurubunda 2022-2023 eğitim öğretim yılında Konya-Meram'da görevli olup uzaktan hizmet içi eğitim faaliyetlerine katılan yedi öğretmen bulunmaktadır. Yapılan bu araştırmanın sonucunda veri analizlerinden elde edilen bulgulara göre yaşanabilecek sistemsel aksaklıkların önüne geçmek için uzaktan hizmet içi eğitimlerin yapıldığı platformlarda sistemsel alt yapının geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılabilir. Öğretmenler kendi branşlarına özgü eğitimlere ihtiyaç duymaktadır. Öğretmenlerin gelişimlerine imkân sağlayacak bransa özgü eğitimlerin sayısı artırılabilir. Öğretmenlerin başvuracakları eğitimlerle ilgili ön bilgilendirici çalışmaların olması beklentisi vardır. Bununla ilgili başvuru sırasında başvuru yapılan sistem ekranına ön

tanıtıcı video eklenebilir. Böylece öğretmenlerin başvurdukları eğitim hakkında ön bilgilendirilmeleri sağlanmış olur ve eğitimle ilgili öğretmenlerin yapacakları hazırlıklar varsa önceden yerine getirebilirler.

Anahtar Kelimeler: Hizmet İçi Eğitim, Uzaktan Eğitim, Öğretmen Eğitimi, Araştırma Bulguları

Evaluation of Research Findings of Teachers' Opinions about Distance Education Activities of the Ministry of National Education

Abstract

In this study, the research findings of teachers' opinions about the distance in-service training activities of the Ministry of National Education were evaluated. Change and transformation are taking place very fast in the world. This rapid realization of change and transformation has made education very important. One of the most important stakeholders of education is teachers. Teachers need to give importance to their professional development in order to keep up with the developing world conditions. When it comes to professional development, we come across in-service training activities. In the research group of this study, there are seven teachers working in Konya-Meram in the 2022-2023 academic year and participating in distance in-service training activities. As a result of this research, according to the findings obtained from data analysis, studies can be carried out to improve the systematic infrastructure on the platforms where distance in-service trainings are held in order to prevent systemic problems that may occur. Teachers need trainings specific to their own branches. The number of branch-specific trainings that will enable teachers' development can be increased. Teachers have the expectation that there should be pre-informative studies about the trainings they will apply for. In this regard, a pre-introductory video can be added to the system screen during the application. In this way, teachers can be informed about the training they apply for and the preparations to be made by the teachers about the training can be made.

Keywords: In-Service Training, Distance Education, Teacher Training, Research Findings

Giriş

Öğretmenlik mesleğinin yapısı dinamik bir süreci içinde barındırır (Uştu, Taş, ve Sever 2016:83). Özellikle mevzuattaki değişiklikler, öğretim teknolojilerinin değişim ve gelişimi ile diğer mesleki gelişim ihtiyaçları gibi unsurlar hizmet içi eğitimleri zorunlu kılmaktadır (Taşlıbeyaz, Karaman,

ve Göktaş 2014:142). Bunun için Millî Eğitim Bakanlığı tarafından öğretmenlere düzenli olarak hizmet içi eğitimler verilmektedir.

Bu anlamda günümüzde öğretmenlerden beklenen sorumluluklardan biri de dünyadaki gelişmeleri takip ederek bu gelişmelere göre kişisel ve mesleki gelişimlerini sürdürmeleri ve edindikleri bilgileri öğrencilerine aktarmalarıdır (Önen vd. 2009:10).

Uzaktan hizmet içi eğitimin olumlu yönlerine katılımcı öğretmenlerin tamamı zaman ve mekân açısından esneklik sağlamasını belirtmişlerdir.

Uzaktan hizmet içi eğitimin olumsuz yönleri ile ilgili öğretmenlerin büyük çoğunluğu etkileşim zayıflığı, sosyalleşmenin olmaması ve sistemsel sorunların oluşabilmesi şeklinde görüş belirtmişlerdir. Bunların yanında öğretmenler uygulama imkanının olmaması, anında dönüt alınamaması, farklı öğretim yöntemlerinin kullanılmaması, dikkatini derse verememe şeklinde uzaktan eğitimin olumsuz yönleri olduğu konusunda görüş bildirmişlerdir.

Etkileşim zayıflığı ve sosyalleşmenin olmaması bulguları Güngör ve Tarhan (2021) tarafından yapılan araştırma bulguları ile, sistemsel sorunların olabildiği bulgusu da Taşlıbeyaz vd. (2014) tarafından yapılan araştırma bulguları ile benzerlik göstermektedir.

ARAŞTIRMANIN BULGU VE YORUMLARI

Uzaktan Hizmet İçi Eğitime Katılım Sıklığı

Araştırmada birinci soru ile ilgili katılımcılara “Uzaktan hizmet içi eğitim faaliyetlerine ne sıklıkla katılıyorsunuz? Katılım sayınız nedir?” sorusu sorulmuştur. Sorulan bu soruya göre verilen cevaplar Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Uzaktan Hizmet İçi Eğitime Katılım Sayısı

Tema/Kodlar	
Uzaktan Hizmet İçi Eğitime Katılım Sayısı	f
10-15 arası katılım	3
15-20 arası katılım	1
20-30 arası katılım	1
30'dan fazla katılım	2
Toplam	7

Tablo 1’de görüldüğü gibi katılımcı öğretmenlerden 3 tanesi Millî Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenen uzaktan hizmet içi eğitimlere 10-15 arası sayıda katılım gösterirken, 1 tanesi 15-20 arası, 1 tanesi 20-30 arası 2 tanesi de 30’dan fazla sayıda katılım göstermişlerdir. Bazı öğretmenlerin soruya verdikleri cevap aşağıdaki gibidir:

(K3):” İhtiyaç duyduğumu düşündüğüm zaman eğitimlere mümkün olduğunca katılıyorum. Yaklaşık 30 adet uzaktan hizmet içi eğitime katıldım.”

(K7): “Ayda bir katılım sağlamaya çalışıyorum. Şimdiye kadar katıldığım hizmet içi eğitim sayısı 60 civarı.”

(K4): “Her dönem dört, beş adet eğitim faaliyetine katılmaya çalışıyorum. Uzaktan eğitim yoluyla 18 adet hizmet içi eğitim faaliyetine katıldım.”

(K6): “Ara ara katılmaya çalışıyorum. Uzaktan eğitim pandemi ile hayatımızda yaygınlaştığından beri faydalanmaya çalışıyorum. 10 tane eğitim faaliyetine katıldım.”

Uzaktan Hizmet İçi Eğitime Katılım Nedenleri

Araştırmanın ikinci alt sorusu ile ilgili olarak katılımcılara “Uzaktan hizmet içi eğitime katılım nedenleriniz nelerdir?” diye sorulmuş cevaplar analiz edilmiştir. Öğretmenlerin verdikleri cevaplara ilişkin tema/kodlar ile frekans değerleri Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2. Uzaktan Hizmet İçi Eğitimin Tercih Edilme Nedenleri

Tema/Kodlar	
Uzaktan Hizmet İçi Eğitime Katılım Nedenleri	f
Zaman açısından esneklik	6
Mekân açısından esneklik	5
Mesleki gelişim	4
Zengin içerik	3
Ekonomiklik	2
İşlevsel olması	2
Eğitim seçiminde özgürlük	1

Alternatif eğitim olarak görünmesi	1
Teknolojiye ilgi	1

Tablo 2’de görüldüğü gibi öğretmenler hizmet içi eğitime katılma nedenlerini zaman ve mekân açısından esneklik sağlaması, mesleki gelişim, eğitim içeriklerinin zengin olması, ekonomik olması, işlevsel olması eğitim seçiminde özgürlük, eğitimlerin, alternatif eğitim şekli olarak görünmesi kendilerinin teknolojiye ilgili olmaları şeklinde belirtmişlerdir.

Uzaktan hizmet içi eğitimlere katılım nedenleri ile ilgili bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

(K1):” Öncelikle zamandan tasarruf sağladığı için bu eğitimlere katılıyorum. Uzak, erişimi zor bölgelerdeki eğitimlere de katılım için olanak sağlaması uzaktan eğitimi tercih sebeplerim arasındadır. Zaman ve mekân genişliği sağladığı için çok pratik. Kendi gelişimim için de çok önemli.”

(K7) “Çocuklarımanın yaşları küçük olduğu için yüz yüze eğitimlere katılmak için fazla zaman ayıramıyorum. Bu yüzden uzaktan eğitimi tercih ediyorum. Bulduğum ilde her eğitim yüz yüze verilmeyebilir. Uzaktan eğitimde birçok eğitime kolaylıkla erişim sağlıyorum.”

(K2): “Kendimi geliştirmek için katılıyorum. Dersi istediğin saatte izleyebiliyorsun. Belirli bir yerde bulunup ders alma zorunluluğu yok. İstersen evde, istersen parkta ya da yolculukta ders dinleyip izleyebiliyorsun.”

(K5): “Birçok alternatif eğitim ve zaman açısından esneklik sağlaması açısından tercih ediyorum. Kendi istediğim eğitimi seçtiğim için daha keyifli bir eğitim süreci oluyor.”

Uzaktan Hizmet İçi Eğitimin Olumlu ve Olumsuz Yönleri

Araştırmanın üçüncü alt sorusu ile ilgili öğretmenlere “Uzaktan hizmet içi eğitimin olumlu ve olumsuz yönleri nelerdir?” diye sorulmuştur. Öğretmenlerden alınan analiz edilmiş verdikleri cevaplara ilişkin tema/kodlar ile frekans değerleri Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3. Uzaktan Hizmet İçi Eğitimin Olumlu ve Olumsuz Yönleri

Tema/Kodlar	
Uzaktan Hizmet İçi Eğitimin Olumlu Yönleri	f
Zaman açısından esneklik sağlaması	7
Mekân açısından esneklik sağlaması	7
Çok çeşitli eğitimlerin olması	3
Derslerin tekrar izlenme imkânı olması	3
Ekonomik olması	2
Erişim kolaylığı sağlaması	1
Görsel açıdan zengin olması	1
Uzaktan Hizmet İçi Eğitimin Olumsuz Yönleri	f
Etkileşim zayıflığı	5
Sosyalleşmenin olmaması	4
Sistemsel sorunlar	3
Uygulama imkânı olmaması	2

Anında dönüt alınamaması	2
Farklı öğretim yöntemlerinin kullanılmaması	1
Dikkati derse verememe	1
Öğrenmenin kalıcı olmaması	1

Tablo 3’te görüldüğü gibi öğretmenler uzaktan hizmet içi eğitimin olumlu yönlerini zaman ve mekân açısından esneklik sağlaması ve her ortamda izlenebilmesi, çok çeşitli eğitimlerin olması, derslerin tekrar izlenme imkânı olması, ekonomik olması, erişim kolaylığı sağlaması, görsel açıdan zengin olması şeklinde görmektedirler.

Zaman açısından tasarruf sağlaması ve her ortamda izlenebilmesi konusunda bütün katılımcıların ortak fikir belirttikleri görülmektedir. Uzaktan hizmet içi eğitimlerin olumlu yönlerine ilişkin öğretmen görüşlerinden bazılarına aşağıda yer verilmiştir:

(K7): “Olumlu yönleri ile ilgili olarak zaman ve mekân açısından kolaylık sağlaması diyebilirim. Tekrar imkânı sunması da çok güzel. Bunların yanında erişim kolaylığı da başka bir olumlu yönüdür diyebilirim.”

(K5):” Her zaman her yerden katılabilmemiz olumlu bir yönü. Kendi rahat olduğumuz ortamlardan rahat olduğumuz zamanlarda katılabiliyoruz. Uzaktan eğitimlerde çok farklı içeriklere de çok hızlı ulaşabiliyoruz. İçeriklerin görsel açıdan zengin oluşu da ilgimi çekiyor.”

(K1)” Uzaktan eğitime istediğimiz zaman istediğimiz her yerde ulaşabiliyoruz. Bunun yanında birçok konuya ilişkin eğitimlerin olması ve bu eğitimlerin indirilerek daha sonraki zamanlarda tekrar izlenebilir olmasını olumlu olarak görüyorum.”

(K3): “Olumlu yönü olarak şunu diyebilirim. Evden, okuldan, ya da bulunulan her yerden katılabilme imkânı sunması bunu da istediğin zamanda yapabilmen ulaşılabilirliği sağlıyor.”

Bu durumun olumsuz yönleri ile ilgili bazı öğretmenlerin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

(K1): “Bazen sistemsiz sorunlar olabiliyor. Eğitimleri izlediğim halde izlememiş görünüyorum. Eğitim başlığının yanındaki tik işareti yeşile dönmüyor. Aynı bölümü tekrar izlemek zorunda

kalıyorum. Bu da insanı yoruyor. Bunun yanında karşılıklı etkileşimin de olmaması başka bir olumsuz yönü.”

(K6): “Bulduğumuz ortamda dikkat dağıtıcı unsurlar olabiliyor bu olumsuz bir yönü. Ayrıca bazı eğitimlerin uygulamalı olması gerekiyor ama uzaktan eğitimde bu mümkün değil maalesef.”

(K1): “Etkileşim ve sosyalleşmenin olmamasını olumsuz olarak belirtebilirim. Bazen de özellikle bakanlık tarafından resen tanımlanan eğitimlerde, bizim müsait olmadığımız zaman aralıklarına denk gelmesinden dolayı hızlıca izlemek zorunda kalıyoruz. O zaman da kalıcı öğrenme olmuyor.”

(K2):” Uzaktan eğitimde sınıf ortamı gibi sosyal bir ortam yok. O yüzden farklı bakış açısı ve görüşlere yer verilemiyor. Öğrenip öğrenilmediği konusunda hemen dönütte verilemiyor. Bağlantının koptuğu durumlarla da karşılaşabiliyoruz. Bunlar olumsuz yönleri diyebilirim.”

Uzaktan Hizmet İçi Eğitimlerde İhtiyaç Duyulan Konular

Araştırmanın dördüncü alt sorusu olarak öğretmenlere “Uzaktan hizmet içi eğitim faaliyetlerinde ihtiyaçlarınız hangi konulardadır?” sorusu sorulmuştur. Öğretmenlerin verdikleri cevaplar analiz edilmiş verdikleri cevaplara ilişkin tema/kodlar ile frekans değerleri Tablo 4’te gösterilmiştir.

Tablo 4. Uzaktan Hizmet İçi Eğitimlerde İhtiyaç Duyulan Konular

Tema/Kodlar	
İhtiyaç Duyulan Konular	f

Branşa özgü eğitimler	4
Teknoloji kullanımı	3
Sınıf Yönetimi	2
Web 2.0 araçları	2
Kitap içeriği üretimi	1
Eğitimde farklı yaklaşımlar	1
Diksiyon	1
Kodlama	1
Proje yazma	1
Masal anlatıcılığı	1
Öğretim yöntemleri	1
Drama	1
Öfke kontrolü	1
Çocuk ergen psikolojisi	1

Tablo 4’te görüldüğü gibi öğretmenler ihtiyaç duyulan konuları branşa özgü eğitimler, teknoloji kullanımı, sınıf yönetimi, web 2.0 araçları, kitap içeriği üretimi, eğitimde farklı yaklaşımlar, diksiyon, kodlama, proje yazma, masal anlatıcılığı, öğretim yöntemleri, drama, çocuk ergen psikolojisi olarak belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin yarıdan fazlasının kendi branşlarına özgü uzaktan hizmet içi eğitim almak istemektedirler. Katılımcıların ihtiyaç duyulan konularla ilgili görüşleri aşağıdaki gibidir:

(K5): “Fen Bilimleri öğretmenlerine yönelik laboratuvar kullanımı veya deneyler ile ilgili olabilir.”

(K7):” Sınıf yönetimi, diksiyon, kodlama, proje hazırlama ya da erasmus projesi yazma da diyebilirim, masal anlatıcılığı gibi eğitimler almak isterim.”

(K4)” Bir branş öğretmeni olarak Türkçe öğretimi ile ilgili konular öncelikli olarak dikkatimi çeker. Dolayısıyla bence branş öğretmenleri için kendi branşlarının değişik yollarla öğretimi ile ilgili konular ihtiyaçtır. Ayrıca eğitim ve teknoloji konulu faaliyetler de ihtiyaçtır.”

(K6)” Web 2.0 araçları, teknolojik gelişmeleri sınıf ortamında kullanılabilecek yazılım eğitimleri, eğitim ile ilgili içerik üretimi, öfke kontrolü, sınıf yönetimini sayabilirim.”

Uzaktan Hizmet İçi Eğitimlerin Gelişime Katkısı

Araştırmanın beşinci alt sorusu ile ilgili olarak öğretmenlere “Uzaktan hizmet içi eğitim faaliyetlerinin gelişiminize katkıları nelerdir?” diye sorulmuş bununla ilgili öğretmen görüşleri analiz edilmiştir. Öğretmenlerin verdikleri cevaplara ilişkin tema/kodlar ile frekans değerleri Tablo 5’te gösterilmiştir.

Tablo 5. Uzaktan Hizmet İçi Eğitimlerin Gelişime Katkısı

Tema/Kodlar	
Gelişime Katkısı	f
Mesleki Gelişi	7
Kişisel Gelişim	4

Tablo 5’te görüldüğü gibi öğretmenlerin bu hususta serdettikleri görüşlerden anlaşıldına göre bu eğitimin meslekî ve kişisel gelişimleri konusunda faydalı olduğu düşünüldürler.

Katılımcıların bu eğitimlerin meslekî gelişimine katkısı olduğu yönünde görüşleri şu şekildedir:

(K2): “Aldığım eğitimler derslerimde materyal hazırlama ve etkinlik hazırlama konularında çok işime yarıyor. Bunun yanında iletişim becerileri kazanmamda da etkili olan eğitimler aldım. Faydasını görüyorum.”

(K4): “Örnek verecek olursam Doğan Cüceloğlu’ndan alığım ‘Öğretmen Olmak’ isimli uzaktan eğitim sonrası öğrencilerime başka gözle bakmaya başladım. Yine almış olduğum ‘Çöpün Serüveni’ uzaktan eğitimden sonra da hem öğrencilerimle geri dönüşüm konusunda proje yaptık. Hem de çevreye duyarlılığım arttı.”

(K6) “Öğrendiğim bilgileri meslek hayatıma, sınıfıma yansıtıyorum. Masal anlatıcılığı ile ilgili kursta öğrendiğim teknik ve bilgiler Türkçe ders saatlerinde hikayeleri daha etkili bir şekilde anlatıp çocukların dikkatlerini daha uzun süre çekmeme yardımcı oldu.”

(K5): “Sıfır atık eğitimi aldım. Fen Bilimleri müfredatında da yer aldığı için derslerimi kolaylaştırdı. Zeka oyunları kursu aldım. Öğrencilerimle okulda, evde de çocuklarımla oyunlar oynadım. Onlarla bağım arttı.”

Uzaktan Hizmet İçi Eğitimlerin Geliştirilmesine Yönelik Öneriler

Araştırmanın altıncı alt sorusu ile ilgili olarak öğretmenlere “Uzaktan hizmet içi eğitim faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik (varsa) önerileriniz nelerdir?” diye sorulmuş ve alınan cevaplardan öğretmen görüşleri analiz edilmiştir. Öğretmenlerin verdikleri cevaplar doğrultusunda oluşan tema/kodlar ile frekans değerleri Tablo 6’da gösterilmiştir.

Tablo 6. Uzaktan Hizmet İçi Eğitimlerin Geliştirilmesi Gerek Yönleri

Tema/Kodlar	
Yapılması Beklenen Düzenlemeler	f
Branşa özgü içeriğin çoğaltılması	3
Eğitim konularında çeşitliliğin artırılması	3
Eğitimlerin karşılıklı etkileşimli planlanması	2
Eğitim konularının güncel olması	2
Sistemsel iyileştirmeler	2
Eğitimlerin içeriğinin önceden tanıtımı	1
Tarihlerin sınırlandırılmaması	1
Ekonomikleştirme	

Tablo 6’da görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretmenler hizmet içi eğitimlerin geliştirilmesi gereken yönleri ile ilgili olarak, branşa özgü içeriğin çoğaltılması, eğitim konularında çeşitliliğin artırılması, eğitimlerin karşılıklı etkileşimli planlanması, eğitim konularının güncel olması, sistemsel iyileştirmeler yapılması, eğitimlerin içeriğinin önceden tanıtılması, eğitim tarihlerinin sınırlandırılmaması, ekonomikleştirme şeklinde cevaplar vermişlerdir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerden bazılarının bu konu ile ilgili görüşleri aşağıdaki gibidir:

(K1): “Eğitimler güncel konular veya eğitimde yeni yönelimlere yönelik olmalı. Eğitimler genel olmaktan ziyade branş bazında olmalı, eğitim için gerekli materyalleri önceden hazırlayabilmemiz için eğitimle ilgili önceden ayrıntılı bilgi verilmeli. Eğitici ile soru cevap şeklinde uygulamalar olabilmesi için eğitimlerin çevirim içi olması da iyi olur.”

(K7): “Uzaktan hizmet içi eğitimleri çok gerekli görüyorum ve önemsiyorum. Benim alanımla ilgili yani okul öncesi ile ilgili eğitim sayısı az. Branşa yönelik çalışmaların artmasını ve aksaklıklar yaşamamamız için sistemin güçlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum.”

(K3):” Eğitim sürelerinin tarihleri esnek olması gerektiğini düşünüyorum. Çoğu bir haftalık süreye sıkıştırılıyor. Ekstra bir durum gelişip de vaktimizi ayıramazsak katılamayabiliyoruz. Öğretmenlerin alacakları uzaktan eğitimler için internet ücreti alınmaması gerektiğini de düşünüyorum.”

(K2): ‘Uzaktan eğitimde eş zamanlı eğitimlerden ziyade daha çok bireysel kendi zamanında öğrenme yaygınlaştırılırsa katılım daha da artar. Eğitim konularında da güncel konulara yer verilmeli farklı alanlarda alınabilecek eğitim sayısı da artırılmalıdır.’

Sonuç ve Tartışma

Millî Eğitim Bakanlığı uzaktan hizmet içi eğitim faaliyetlerinin öğretmenlerin görüşlerine göre değerlendirilmesini amaçlayan bu araştırma nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim yöntemi kullanılarak yapılmıştır.

Nitel araştırma veri toplama yöntemleri olarak gözlem, görüşme, doküman analizi gibi nitel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı, olayların ve algıların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir şekilde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma yöntemidir.

Araştırmada uzaktan hizmet içi eğitim faaliyetlerinin öğretmenlerin görüşlerine göre değerlendirilmesini amaçladığından araştırma bir olgubilim çalışması olarak nitelendirilmiştir.

Bu araştırmanın evrenini 2022-2023 eğitim öğretim yılında Konya-Meram’da görevli 4226 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise evren içerisinde seçilen yedi öğretmenden

oluşmaktadır. Örneklem seçiminde araştırmanın içeriğine en uygun olan amaçlı örneklem modellerinden olan maksimum çeşitlilik örnekleme tekniği kullanılmıştır.

Amaçlı örnekleme zengin bilgiye sahip olduğu düşünülen durumların derinlemesine çalışılmasına imkân tanımaktadır. Maksimum çeşit örneklemede amaç küçük bir örneklem oluşturmak ve bu örnekleme çalışılan probleme taraf olabilecek bireylerin çeşitliliğini maksimum derecede yansıtmaktır.

Araştırma bütünlüğü içerisinde bu doğrultuda öğrenim düzeyleri farklı olan, farklı branşlarda görev yapan, farklı mesleki kıdemlerde bulunan, farklı yaşlarda olan öğretmenler tercih edilmiştir.

Öğretmenlerin uzaktan hizmet içi eğitime katılım nedenlerini mesleki gelişimleri için gerekli görmeleri Özavcı ve Çelikten (2017) tarafından yapılan araştırma bulgularıyla benzer şekildedir.

Zaten günümüzde öğretmenlerden beklenen sorumluluklardan biri de dünyadaki gelişmeleri takip ederek bu gelişmelere göre kişisel ve mesleki gelişimlerini sürdürmeleri ve edindikleri bilgileri öğrencilerine aktarmalarıdır (Önen vd. 2009:10).

Uzaktan hizmet içi eğitimin olumlu yönlerine katılımcı öğretmenlerin tamamı zaman ve mekân açısından esneklik sağlamasını belirtmişlerdir.

Uzaktan hizmet içi eğitimin olumsuz yönleri ile ilgili öğretmenlerin büyük çoğunluğu etkileşim zayıflığı, sosyalleşmenin olmaması ve sistemsel sorunların oluşabilmesi şeklinde görüş belirtmişlerdir.

Bunların yanında öğretmenler uygulama imkanının olmaması, anında dönüt alınamaması, farklı öğretim yöntemlerinin kullanılmaması, dikkatini derse verememe şeklinde uzaktan eğitimin olumsuz yönleri olduğu konusunda görüş bildirmişlerdir.

Etkileşim zayıflığı ve sosyalleşmenin olmaması bulguları Güngör ve Tarhan (2021) tarafından yapılan araştırma bulguları ile, sistemsel sorunların olabildiği bulgusu da Taşlıbeyaz vd. (2014) tarafından yapılan araştırma bulguları ile benzerlik göstermektedir.

Uzaktan hizmet içi eğitimlerde ihtiyaç duyulan konularla ilgili öğretmenlerin yarıdan fazlası branşa özgü gelişim, yarıya yakını da teknoloji kullanımı şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Bunun yanı sıra öğretmenler sınıf yönetimi, web 2.0 araçları, kitap içeriği üretimi, eğitimde farklı yaklaşımlar, diksiyon, kodlama, proje yazma, masal anlatıcılığı, öğretim yöntemleri, drama, öfke

kontrolü ve çocuk ergen psikolojisi konularında da uzaktan hizmet içi eğitimlere ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir.

Uzaktan hizmet içi eğitim faaliyetlerinin geliştirilmesi gereken yönleri ile ilgili soruya öğretmenlerin yarıya yakını branşa özgü içeriğin çoğaltılması ve eğitim konularında çeşitliliğin artırılması şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Öğretmenlerin yarıya yakınının branşa özgü içerik beklentisi burada yine dikkatten kaçmaması gereken bir konudur. Öğretmenlerin kendi branşları ile ilgili eğitim alma ve eğitim konularının güncel olması beklentileri Taşlıbeyaz vd. (2014) tarafından yapılan araştırmanın da bulguları arasındadır.

Öğretmenler alanlarında ciddi ciddi gelişime ihtiyaç duymaktadır. Bunun yanında öğretmenler eğitimlerin karşılıklı etkileşimi içerecek şekilde planlanması, eğitim konularının güncel olması, sistemsel iyileştirmelerin yapılması, eğitim içeriklerinin önceden tanıtılması, eğitim tarihlerinin sınırlandırılmaması şeklinde de görüş bildirdikleri görülmektedir.

Yapılan bu araştırmanın sonucunda elde edilen bulgulara göre yaşanabilecek sistemsel aksaklıkların önüne geçmek için uzaktan hizmet içi eğitimlerin yapıldığı platformlarda sistemsel alt yapının geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılabilir.

Öğretmenler kendi branşlarına özgü eğitimlere ihtiyaç duymaktadır. Öğretmenlerin gelişimlerine imkân sağlayacak branşa özgü eğitimlerin sayısı artırılabilir.

Öğretmenlerin başvuracakları eğitimlerle ilgili ön bilgilendirici çalışmaların olması beklentisi vardır. Bununla ilgili başvuru sırasında başvuru yapılan sistem ekranına ön tanıtıcı video eklenebilir.

Böylece öğretmenlerin başvurdukları eğitim hakkında ön bilgilendirilmeleri sağlanmış olur ve eğitimle ilgili öğretmenlerin yapacakları hazırlıklar varsa önceden yerine getirebilirler.

Kaynakça

Aydın, Cengiz Hakan. 2012. “Harmanlanmış hizmet içi eğitimin öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi”. Atılım Sosyal Bilimler Dergisi 2(1):33-56.

Demir, İsmail. 2022. "Distance education process from the perspective of theology faculty students". *Electronic Journal of Social Sciences* 21(83):945-62. doi: 10.17755/esosder.1038240.

Dickerson, Lee Ann. 2021. "The Four Transactional Distances Of The Apocalypse: A Critical Realist Case Study Of Higher Education During Covid-19". Concordia University.

Godschalk, David R., ve Linda Lacey. 2001. "Learning at a distance technology impacts on planning education". *Journal of Planning Education and Research* 20(4):476-89. doi: 10.1177/0739456X0102000411.

Güney, Bayram. 2018. "Sınıf Öğretmenlerinin Hizmetiçi Eğitim Programlarına İlişkin Görüşleri (Mardin İli Midyat İlçesi Örneği)". Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi, Malatya.

İşman, Aytekin. 2022. *Uzaktan Eğitim*. 5. Baskı. Ankara: Pegem Akademi.

Karagöz, G. 2003. *Eğitimde Yansımalar:VII. Çağdaş Eğitim Sistemlerinde Öğretmen Yetiştirme Ulusal Sempozyumu Kitabı*. Sivas: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi.

Kaya, Zeki, ve Seref Tan. 2014. "New trends of measurement and assessment in distance education". *TURKISH ONLINE JOURNAL OF DISTANCE EDUCATION* 15(1):206-17. doi: 10.17718/tojde.30398.

Le Roux, Cheryl, ve Johanna G. Ferreira. 2005. "Enhancing environmental education teaching skills through in-service education and training". *Journal of Education for Teaching* 31(1):3-14. doi: 10.1080/02607470500043516.

Tutar, Hasan, ve Ahmet Tuncay Erdem. 2022. *Örnekleriyle Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve SPSS Uygulamaları*. 2. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Uştu, Hasan, Ayşe Mentiş Taş, ve Binali Sever. 2016. "Öğretmenlerin mesleki gelişime yönelik algılarına ilişkin nitel bir araştırma". *Elektronik Mesleki Gelişim ve Araştırma Dergisi* 4(1):82-106.

Yalın, Halil İbrahim. 2001. *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.